

Herkenrode en Arboretum Wespelaar

Koen Camelbeke

Gelukkig zijn we voor het begin van de lente een datum overeengekomen want afgaand op de bloei van planten zou ik niet weten wanneer de winter eindigt en de lente begint. Zelfs in januari staan verschillende planten in bloei en niet zelden daarbij een aangename geur verspreidend: *Alnus* $\times$ *spaethii* (en andere elzen), een vroege *Prunus incisa* 'February Pink', een late *Prunus subhirtella* 'Autumnalis', *Corylus* spp., *Fraxinus angustifolia*, *Daphne bholua*, *Daphne odora* 'Aureomarginata', *Viburnum* $\times$ *bodnantense* cultivars, *Symplocarpus foetidus*, om er maar enkele te noemen. Ook een aantal *Hamamelis* cultivars staan begin januari reeds op uitbarsten: 'Vezna', 'Jelena', 'Pallida', enz. Ja, de warme tweede helft van januari zorgde voor een vroeg seizoen. Op 7 februari heb ik vol enthousiasme een aantal takken van *Acer rubrum* 'October Glory' ingezameld wegens de fel rode bloeiwijzen. Twee andere 'rode planten' die mijn aandacht trekken in die periode zijn *Corylus maxima* 'Rote Zellernuss' met z'n prachtige, lange, rozerode mannelijke (valse) katjes en *Pieris japonica* 'Valley Valentine' met donkerrode bloemen met een bleke basis en een groenrode kelk. En moet ik jullie nog warm maken voor *Prunus mume* 'Benichidori'? Begin maart doen ook een aantal andere Prunussen nog hun best: de onovertroffen *Prunus maackii* met z'n frisgroen blad, glanzend oranje stam, en vroeg egaal gele herfstkleur is zeker een favoriet. Voor het fijnere werk moet je bij *P. incisa* 'Midori' zijn met z'n delicate, puur witte, klokvormige bloemetjes.

In 2002 hebben we twee nieuwe cultivars geregistreerd. *Hamamelis* $\times$ *intermedia* 'Antoine Kort': een mooie cultivar nauw verwant aan 'Ruby Glow' maar met intenser bruinrood gekleurde bloemen. Deze nieuwe cultivar (Kalmthout #982) werd samen met Arboretum Kalmthout geregistreerd en voor meer info verwijst ik graag naar hun tijdschrift *Nervatuur*, jaargang 21, maart 2003, pag. 6. De andere nieuwe cultivar is een gele *Magnolia* met de nieuwe naam *Magnolia* 'Green Bee', een kruising van *Magnolia acuminata* var. *subcordata* 'Miss Honeybee' met *Magnolia* 'Gold Crown'. Deze kruising werd uitgevoerd door August Kehr (USA) en Philippe de Spoelberch kreeg zaden van deze kruising om te selecteren en te benoemen indien interessant. Het betreft een mooi opgaande, piramidale boom met grote, gele bloemen die net voor of tegelijkertijd met het blad verschijnen. De jonge bloemknoppen zijn opvallend grasgroen.

En nu we het toch over Magnolia's hebben: begin maart is een eerste bloeifase met de winterbloeiers min of meer voorbij en beginnen de Magnolia's met hun show. Herlinde De Jaeck volgde ook nu weer om de 3 dagen de bloeisequentie van verschillende geselecteerde planten van alle aanwezige taxa. En hoewel elk seizoen anders is, zijn nu reeds een aantal duidelijke trends zichtbaar. Zo is bijvoorbeeld *Magnolia* 'Royal Crown' steeds één van de eerste op het appel, de eerste *Magnolia stellata* is 'Kikuzaki', een 3- tot 6-tal dagen na 'Royal Crown',... Een enorme hoeveelheid informatie werd op die manier reeds verzameld en we hopen deze waarnemingen na circa 5 jaar (minimum) te kunnen bundelen en publiceren. Een periode van nachtvorst eind maart zorgde voor een abrupt maar voorlopig einde van het *Magnolia*-seizoen. Onder andere door dergelijke vorstperiodes in het bloeiseizoen zijn van de 90 uitgevoerde kruisingen op Magnolia er slechts 8 gelukt (maar dit is meer dan voldoende wanneer we de beperkte ruimte voor opkweek en evaluatie in het achterhoofd houden).

2002 kende 541 'accessions' (of 787 specimens) in de ARWESP databank en datzelfde jaar hebben we 681 nummers uitgeplant of verplant met als belangrijkste groepen: *Magnolia* (120), *Rhododendron* (58), *Acer* (42), *Cornus* (21), *Nyssa* (20), *Euonymus* (19), *Quercus* (13), *Sorbus* (11), *Viburnum* (10) en ook 74 rozen.

Begin april begint de lente pas echt. Het nauwkeurig opvolgen van groei en bloei van de collectieplanten wordt plots onmogelijk. Ieder jaar word ik met dat vreemde fenomeen geconfronteerd: de natuur is plots zo superabundant aanwezig dat men er het hoofd wel bij moet verliezen.

Bij de mogelijk te registreren cultivars voor 2003 hoort zeker een toevalzaailing van *Styrax* (*japonica* × *hemsleyana*?) die we van Dominique Duhaut hebben gekregen. De bloei is spaarzaam maar de plant valt sterk op door de donkere, bruinachtige bladeren; heel apart.

Een paar van onze *Magnolia obovata*'s waren geïnfecteerd met een kever (boorgangen en uitlopend vocht) en we hebben de bomen vernietigd, het zekere voor het onzekere nemend. Nadien bleek het te gaan om de houtboorder *Xyleborus dispar*, een kever die zich niet met het hout, maar met de *Ambrosia*-zwammen voedt die in de gangwanden groeien. Onze mooiste *M. obovata* in het Arboretum was al een tijdje aan de sukkel en de kever zal daar dankbaar gebruik van hebben gemaakt. Nu zijn ze beiden weg... jammer van de éne, gelukkig van de andere.

Dendrologische notities

In het midden van de zomer (begin augustus) worden we al geconfronteerd met de eerste herfstverschijnselen! De koekjesbomen (*Cercidiphyllum*) beginnen een deel van hun bladeren af te stoten, vooral bladeren aan de binnenzijde van de boom. Ook *Liriodendron chinense* vertoont dit verschijnsel. Het grootste deel van onze *Sorbus* collectie leek aangetast (na een vochtige julimaand?) door één of andere schimmel resulterend in min of meer bladloze struiken. *Sorbus scalaris* daarentegen leek perfect gezond! Snoeien van *Sorbus* en *Prunus* in juni lijkt een goede strategie om minder aangetaste planten te krijgen.

De zomer was hier ook de periode om onze metingen voor de BELTREES databank te herhalen. Mag ik eigenaars of verantwoordelijke aanmoedigen hun metingen door te sturen?

En dan is het plots september: de koekjesbomen (*Cercidiphyllum*) staan er terug perfect gezond bij, *Hamamelis* $\times$ *intermedia* 'Gimborn Perfume' begint met een overmatige herbloei, bloemen openen op *Franklinia alatamaha*. En eind september krijgen we de eerste felle kleuren van onder andere *Fraxinus americana* 'Iodocarpa' en *Acer rubrum* 'Bowhall'. Allebei vroeg en intens geel. De zware storm van zondag 27 oktober met windsnelheden tot 140 km/u zorgde voor heel wat takbreuk in de zomer- en moeraseiken, maar het aantal gevelde bomen bleef beperkt (1 moeraseik, 1 beuk en 1 lork, plus een halve *Nothofagus*). Eind november genieten we nog van een aantal late, gekleurde esdoorns: *Acer pectinatum* subsp. *forrestii* (hybride) en *Acer palmatum* subsp. *palmatum*, allebei oranje, en een gele *Acer davidii* 'Serpentine', en zijn we al aan het mijmeren over onze volgende dendrologische notities.